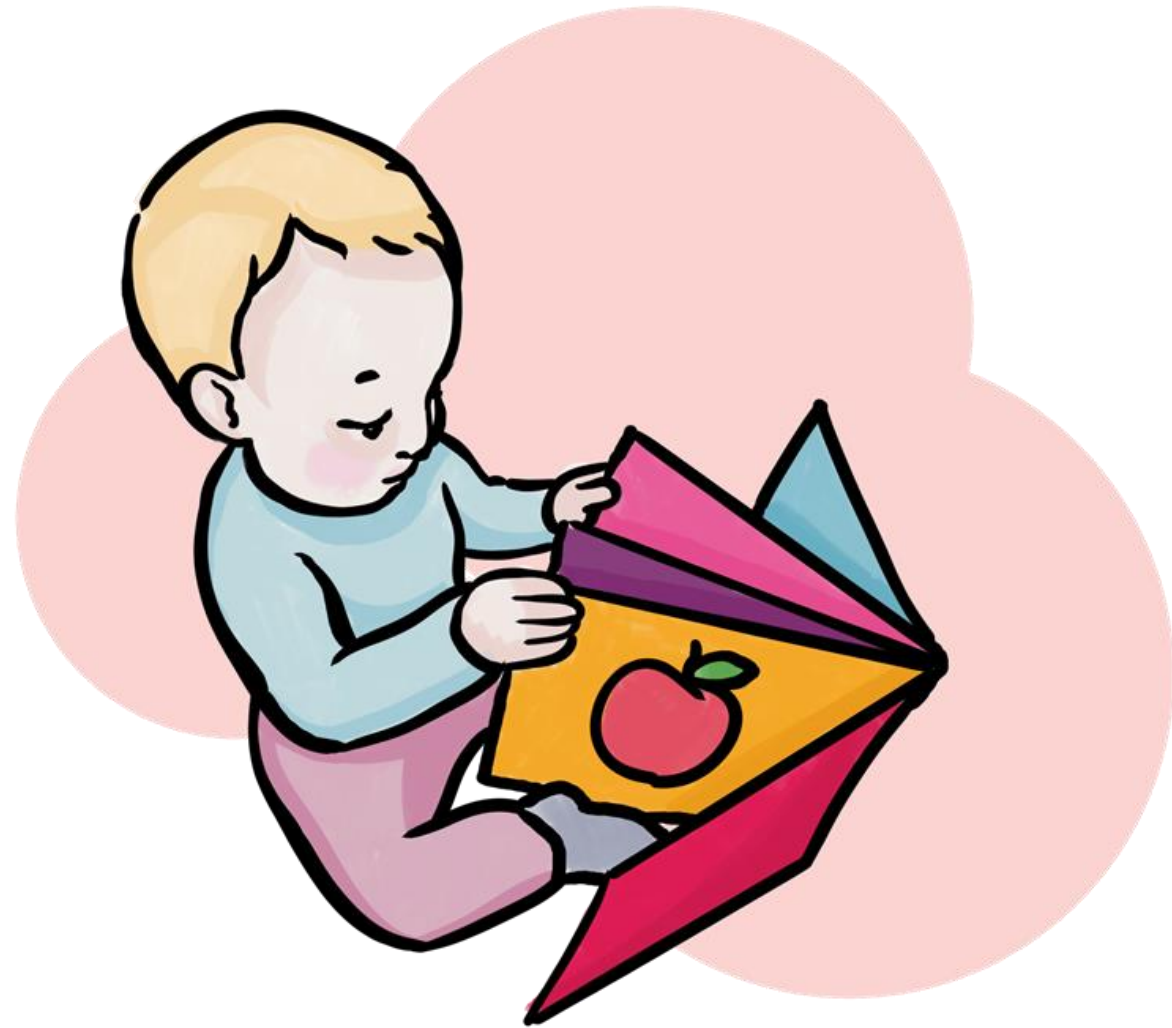

Selvvalgt og selvstendig lesing

Hvorfor leser du?

- Glede
- Informasjon
- Kommunikasjon
- Arbeid
- Studier
- Tankeflukt
- Underholdning

Hva leser du?

- Bøker
- Facebook
- E-post
- Tekstmeldinger
- Tweets
- Nettsteder
- Nyheter...

Hva får du
gjennom
lesing?

Kunnskaper

Informasjon

Veibeskrivelser

Fornøyer

Hodepine

Søvn

Sosial kontakt

Ro

Stimulere til
selvvalgt og
selvstendig
lesing

Et bibliotek med bøker

Lese selv

Andre leser høyt

Snakke om bøker

Lage bok-anmeldelser

Tilpass med mange bøker

20 bøker pr. elev (eller mer)

Jevning rotasjon i utvalget

Både fantasi og fakta-bøker

Alle typer bøker inkludert

Ulike typer bøker

Ordløse bøker – oppdage historiefortelling og lek med språket

Alfabetbøker og bøker på rim – fonologisk bevissthet

Tilpasset tekst (gjentakende setninger – korte tekster - kapittel-bøker)

Bøker med relaterte tema – (dyr i skogen, solsystemet, vikinger)

Bøker i forenklete versjoner – alders-respektfull

Bøker i interesseområder – veldig viktig (motorsykkkel, smykker...)

Gjøre bøker tilgjengelig

Det er behov for å gjøre bøker tilgjengelige for ALLE personer

- Tilgjengelige til å bla i:
 - Møbelknotter
 - Papp-merker
 - Boken står
 - E-bøker
- Tilgjengelig for å se i:
 - Se etter enkle illustrasjoner med sterke farger
 - Stor tekst
 - Lag bøker med høy kontrast der det er mulig
 - Prøve ut Braille / punktskrift

Digitale bøker

- Det er mange digitale bøker tilgjengelig i App-store (Pickatale)
- Tilgjengelige e-bøker
- Tar Heel Reader
- Lage bøker selv (foto, pinterest, book creator, PP)
- <https://tarheelreader.org/>
- <https://www.statped.no/laringsressurser/sammensatte-larevansker/tar-heel-reader/>

Tar Heel Reader

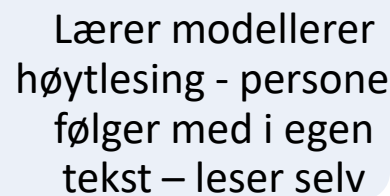
www.tarheelreader.org

Utviklet ved Center for Literacy and Disability Studies, The University of North Carolina

Stimulere til leseflyt

Lærer modellerer
høytlesing - personen
følger med i egen
tekst – leser selv

Repetert lesing

Tilpasset tekst

Stillelesing

Øve på stillelesing

- Start tidlig – særlig for personer med behov for ASK
- Snakk om «den indre stemmen»
- Prøv ut med ulike tekster for å jobbe med stille lesing
- En start kan være: les dette «i hodet» og så gjør det!

Høytlesing

- Mulighet til å vise elevene ulike bøker som de kanskje kan velge i senere
- Du må ikke alltid lese ut hele boken
- Faste høytlesingsstunder

Leserens stol og bok-anmeldelser

- Elevene deler en bok de nettopp har lest
- Deler med andre elever
- Start en samtale om hvilken bok de liker – eller ikke liker

Lesesamtaler – kan handle om:

- Hva leser du?
- Hvordan liker du det?
- Hvem andre kan like det i klassen vår?
- Er det lett, vanskelig – hvorfor er det det?
- Hva vil du lese videre?
- Hva er noen av favorittene dine denne uken / måneden / året?
- Hva leser du hjemme?

Bygg leseinteresse

- Start forsiktig og la elevene lese daglig, 1 - 5 - 10 minutter.
- Benytt ulike typer lesestoff: bøker, aviser, magasiner og nettsteder.
- Les i, eller på, ulike formater.
- Vis elevene hva du liker å lese: om hagearbeid, matlaging, modelljernbane eller fotball.
- Kartlegg elevenes interesser og ha tilgang på bøker som handler om de temaene i boksamlingen.
- Les sammen med elevene dine.
- Gi deg selv, og elevene mulighet til å velge vekk hvis det er kjedelig, bytt det med noe annet.
- Gi deg, og elevene, tillatelse til ikke å lese ferdig alt dere begynner å lese på.
- Les på forskjellige steder til ulike tider på døgnet (biblioteker, frisør, utendørs).

Vurdering av flyt, tempo og forståelse

For elever med behov for ASK, sjekke forståelse gjennom at du spør 4 eller 5 spørsmål.

Hvis 80% er riktig, kan du gå ut fra at de leser med forståelse